

Zpravodaj pražské farní obce starokatolické církve

KŘIŽOVATKA

květen 2015

9. ročník / 5. číslo

Tak také Duch přichází na pomoc naší slabosti. Vždyť ani nevíme, jak a za co se modlit, ale sám Duch se za nás přimlouvá nevyslovitelným lkáním. (Ř 8,22)

Trojční světlo, záře a milost – uvnitř i navenek

Jistě nebude bez užítku zkoumat, co je nám odedávna předáváno, jaké je učení a jaká víra obecné Církve, jak ji sám Pán předal, apoštolové zvěstovali a Otcové uchovali. Právě na víře spočívají základy Církve, a jestliže jí někdo pozbuje, nemůže už být křesťanem, a to ani podle jména.

Tak tedy: Boží Trojice je svatá a dokonalá a je poznávána v Otci, v Synu a ve Svatém Duchu. A nemá přidáno nic cizího nebo vnějšího, ani nesestává ze stvořitele a stvořeného, ale celá má moc dávat bytí a tvořit; co do přirozenosti je sama sobě identická a nedílná a jednotná je její působnost a činnost. Neboť Otec čini všechno skrze Slovo v Duchu Svatém, a tak se uskutečňuje a zachovává jednota svaté Trojice. Takže Církev hlásá jediného Boha, jenž je nade všemi, proniká všecky a je ve všech. Nade všemi je zajisté jako Otec, jako počátek a pramen všeho, zatímco proniká všecky působením Slova a je ve všech v Duchu Svatém.

Když píše svatý Pavel křesťanům do Korintu o duchovních darech, jako k Hlavě zaměřuje všechno k jedinému Bohu Otci: Dary jsou sice rozmanité, ale je pouze jeden Duch. A jsou rozličné služby, ale je pouze jeden Pán. A jsou různé mimořádné síly, ale je pouze jeden Bůh. On to všechno ve všech působí.

Všechno, co Duch jednotlivě rozděljuje, je Otcovým darem skrze Slovo, neboť vše, co patří Otci, je zároveň Synovo. A tedy také to, co v Duchu dává Syn, je vlastním darem Otcovým. A podobně: jestliže v nás přebývá Duch, přebývá v nás rovněž Slovo, od kterého jsme Ducha přijali, a ve Slově také Otec. A tak se v nás naplňuje, co bylo řečeno: Přijdeme k němu a učiníme si u něho příbytek. Vždyť kde je světlo, tam je i jeho záře a také její působení, zářivá milost.

O tom nás opět poučuje Pavel, tentokrát ve druhém listě Korint'anům: Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží a společenství Svatého Ducha ať je s vámi se všemi. To znamená, že milost, dar věnovaný v Trojici, je darem skrze Syna v Duchu Svatém a že stejně, jako se nám dostává milosti od Otce skrze Syna, tak se v nás nemůže sdílení daru uskutečnit jinak než v Duchu Svatém. Jestliže se nám dostalo podílu, máme opravdu Otcovu lásku, Synovu milost a společenství s ním samým, Duchem.

Kalendář farní obce

Pravidelné bohoslužby

Neděle 10⁰⁰ – eucharistická slavnost u sv. Máří Magdalény

Neděle 11⁰⁰ – eucharistická slavnost v angličtině u sv. Klimenta

Neděle 17⁰⁰ – eucharistická slavnost s nešporami u sv. Kříže

Úterý 18⁰⁰ – eucharistická slavnost s nešporami u sv. Kříže

Čtvrtek 18⁰⁰ – eucharistická slavnost u sv. Rodiny

Pátek 17⁰⁰ – eucharistická slavnost u sv. Vavřince

Kalendárium

3. května 2015 od 17,00 v rotundě Nalezení sv. Kříže oslavíme slavnostní poutní bohoslužbu k patrociniu rotundy. Po bohoslužbě si Vás pak dovoluujeme pozvat na malé pohoštění do Communia.

4. května 2015 od 18,00 v Communiu v ulici Karolíny Světlé 21 na Praze 1 proběhne první z pravidelných modlitebních večerů. Ke společným modlitbám, čtení z Písma a kontemplaci se budeme scházet každé první pondělí v měsíci.

10. května 2015 od 11,00 v katedrálním chrámu sv. Vavřince na Petříně oslavíme společnou dvojjazyčnou anglikánsko-starokatolickou bohoslužbu. Po bohoslužbě bude následovat agape. Tuto neděli již nebude bohoslužba v rotundě.

12. května 2015 od 19,00 v Communiu v ulici Karolíny Světlé 21 na Praze 1 proběhne krátké povídání našeho bratra Petra Kroheho o jeho zkušenosti z putování v poušti v Izraeli.

15. května 2015 od 17,00 v katedrálním chrámu sv. Vavřince oslavíme slavnost Nanebevstoupení Páně.

19. května 2015 od 18,00 k nám do rotundy Nalezení sv. Kříže přijde ekumenický host Jan Kranát, Ph.D., který vyučuje filosofii na ETF. Po té, co nám poslouží Božím slovem, se v 19,00 přesuneme do Communia na besedu.

24. května 2015 od 17,00 v katedrálním chrámu sv. Vavřince společně oslavíme slavnost Seslání Ducha svatého, při které proběhnou křest a biřmování. Po bohoslužbě se pak bude konat také **farní shromáždění**, při kterém mimo jiné zvolíme delegáty na říjnovou synodu v Pacově.

31. května 2015 od 17,00 v rotundě Nalezení sv. Kříže oslavíme slavnost Nejsvětější Trojice.

Kalendář farní obce

Událo se

14. dubna 2015 od 19,00 v Communiu v ulici Karolíny Světlé 21 proběhla přednáška s názvem „Jak se dělá rodokmen“, kterou si pro nás připravil náš bratr Jiří Šulc. Mohli jsme se dozvědět kromě základních informací o tom, jak se rodokmen sestavuje a co je k tomu potřeba, i to, kde bydlel pražský farář František Iška, a kde se konala první pražská česká starokatolická bohoslužba. Od této přednášky nám také v Communiu visí „rodokmen“ světcích biskupů až po Dušana Hejbalu v jedné linii a římského biskupa Františka v druhé.

28. dubna 2015 od 18,00 k nám do rotundy Nalezení sv. Kříže přišel další ekumenický host, prof. ThDr. Ing. Jakub S. Trojan, který nám měl posloužit Božím slovem už v březnu, ale bohužel onemocněl. Tak nám to přišel vynahradit až v dubnu. Po bohoslužbě jsme se již tradičně přesunuly do Communia, kde s profesorem od 19,00 pokračovala beseda.

Narozeniny v květnu slaví:

Šárka Boldišová, Hana Doubková, Jitka Hejbalová, Jan Jandourek, Zdeněk Jeřábek, Petr Krohe, Zbyněk Pačes, Ivana Anna Poláková, Zuzana Marie Šeráková.

Přejeme hojnost Božího požehnání.

1.5. – Svátek sv. Filipa a Jakuba

1K 15,1-8

Ž 19

J 14,6-14

Většina apoštolů má v církevní tradici zásadní problém. Moc se toho o nich neví, jen to, že byli a nakonec položili život pro Krista. Je to málo nebo moc?

Filip se narodil v Betsaidě a byl učedníkem sv. Jana Křtitele. Živil se jako rybář u Genezaretského jezera. Právě tam ho potkal Ježíš cestou do Galileje a povolal ho jako jednoho z prvních. Po seslání Ducha svatého odešel kázat evangelium do Frygie v Malé Asii. Spolu se svými dvěma dcerami obrátil velké množství pohanů. Zde byl nakonec pro víru umučen.

Jakub, syn Kleofáše a jeho ženy Marie, která byla příbuznou Ježíšovy matky, zůstal v Jeruzalémě. Byl zvolen prvním jeruzalémským biskupem a kolem roku 50 svolal první, jeruzalémský koncil. Podle tradice je autorem listu, který je po něm také nazván. V roce 62 byl svržen z chrámové zdi, kamenován a nakonec pryč dobit valchařskou palicí.

Přemýšlel jsem, jakým slovem by se dal vyjádřit jejich život i biblické texty, které dnes čteme, a napadlo mě slovo dobrodružství. Být svůj – to znamená být Boží, Ježíšův a přes všechny pochyby a nedostatky splynout s jeho dílem. Jít třeba i proti proudu, nenechat se strhnout lidskou hloupostí.

A tehdy v nás začne působit něco velikého a silného – Boží život.

3.5. – Slavnost Nalezení sv. Kříže

Zj 5,6-12 (Zj 1,5-8)

Ž 118

1K 1,18-25

L 24,35-48

Kříž. Symbol smrti a utrpení, ponížení a odsouzení. Symbol životní prohry. A na takovém kříži zemřel člověk, kterého odsoudila světská moc i ta náboženská. Muž, který nebyl významného postavení. Muž, kterému sebrali vše. A přesto tohoto muže začali uctívat jako Boha. A kříž uctívali jako cestu k vítězství.

Jaký paradox! Uctívat mučící nástroj a vzývat odsouzeného buřiče. Pro pohany je to bláznovství a pro Židy je to kamenem úrazu. Jak jinak, Židé se přece nebudou přiznávat k chybě a pohané se svými „silnými a mocnými“ bohy a jejich hrdinskými legendami nemohou akceptovat něco tak nízkého. Ovšem pro křesťany, kteří uvěřili, kteří pochopili Oběť nejvyšší, je kříž znamením spásy.

Neboť bláznovství Boží je moudřejší než lidé a slabost Boží je silnější než lidé.

10.5. – 6. neděle velikonoční

Sk 10,44-48

Ž 98

IJ 5,1-6

J 15,9-17

Už nikdy nemusíme být služebníky, otroky Boha. Klepat se ze strachu před hněvem svého Pána. Náš vztah s ním už není o nadřizeným a podrženyým. Je mnohem důvěrnější, jsme přátelé. A za přátele si nás vybral on sám. Místo hrůzy z Božího hněvu můžeme pociťovat hřejivé teplo Boží milosti.

Děkujeme Ti, Pane, že jsi překročil veškeré dosavadní hranice, které jsme si my sami ustanovili, když jsme se stali věřícími v Tebe. Děkujeme Ti, že v nás nechceš mít anonymní dav posluhovačů, který Ti přináší oběti. Děkujeme Ti, že nás stále učíš tomu, že se máme milovat, stejnou láskou, kterou jsi nám projevovat sám. Děkujeme Ti, že i když občas zapomínáme jednat podle Tvého příkazu, že se k nám neobracíš zády. Děkujeme Ti, že i když jsi byl člověkem, nechováš se tak, jak se často chováme my. Děkujeme Ti, že nepřestáváš být naším přítelem.

14.5. – Slavnost Nanebevstoupení Páně

Sk 1,1-11

Ž 47 (Ž 98)

Ef 1,15-23

L 24,44-53

Po čtyřiceti dnech znovu nalezení radosti z přítomnosti svého Pána, apoštolové opět prožívají odloučení. Tentokrát už odloučení není sice ve znamení smrti, ale slavnostního vystoupení Krista k Otci, ale pořád je to odloučení. Jistě, byl jim slíben Přímluvce, ale v perspektivě vzdalujícího Pána, to není teď to, na co by mysleli. Již není na dosah ruky a již nikdy nebude... Aspoň fyzicky.

Srdce jim naplnila bázeň. Vše, co říkal, byla pravda. Syn člověka nyní bude sedět po pravici Boha. Konečně pochopili, ale ještě nebyli připraveni o tom svědčit. Vždyť co jsou bez něj? Co zmohou bez něj? Jak předat zprávu, že ten, kterého Židé zabili, vstal z mrtvých a nyní je se svým Otcem v nebi...? Jak předat takovou osobní a silnou zkušenost? Mohli se jen začít modlit.

A tak se začali učit novému způsobu komunikace se svým Mistrem. Už se nemůžou jen otočit a říct vedle stojícímu Ježíši: „Pane, řekni nám, porad’...“ I když slova zůstávají stejná, už se na něj neobrací jen jako na člověka, ale hovoří už k Bohu. A to už je jen krůček od jejich plné připravenosti na hlásání evangelia.

I my se modlitbou obracíme ke svému Pánu, který je v nebi, a tím učiníme ten jeden krůček k tomu, abychom se stali připravenými i my.

17.5. – 7. neděle velikonoční

Sk 1,15-17.20-26

Ž 1

1J 5,9-13

J 17,6-19

Ježíš se modlí. Odevzdává Otci ty, kteří ho přijali a prosí za jejich osud, za osud církve, kterou zanechává ve světě. Ten svět není a nebude ideální, to dobře víme. Někdy je na obtíž našemu duchovnímu životu, jindy jej naopak velmi milujeme a neradi bychom ho opouštěli. Dokonce v něm můžeme beznadějně uvíznout. Nebylo by lepší se od něj úplně distancovat? Opustit ho? Není možné žít tak, abychom s ním vlastně neměli vůbec nic společného? Takové myšlenky nás nutně musí občas pronásledovat a tak to bylo vždycky.

Ježíš za nás prosí Otce, aby nás ochránil od zlého. Ale nevyvádí nás ze světa. Nejde o to svět zahrnout a opustit. Jde o to, abychom nečekali to, co nám nemůže dát, protože to prostě nemá: plnost lásky, plnost síly k dobrému životu, plnost dobra a věčnou blaženost. Svět není zlý, není na odpis, jak říkají svědkové Jehovovi. Jen jsme si ho, my lidé, pokazili. Ale stále je to pole, kam nás Bůh poslal hospodařit. Je to něco, za co neseme odpovědnost.

24.5. – Slavnost Soslání Ducha svatého

Sk 2,1-21 (Ez 37,1-14)

Ž 104

Ř 8,22-27 (Sk 2,1-21; Ga 5,16-25)

J 15,26-27; 16,4b-15

Dnes nadešel den, kdy se jejich srdce naplní Duchem svatým. Již žádné schovávání se před Židy. Již žádné pochybnosti. Dnes bude počátkem jejich veřejného vystoupení. Najednou už nemají strach postavit se na nároží a hlásat Slovo Boží ze střech. Dnes plně dospěli do svého apoštolského úřadu.

To, co jim dřív přišlo nepřekonatelně těžké, najednou neváží ani gram. Nemají strach, co budou říkat, protože Přímluvce jim řekne, co mají říkat. A tak Petr poprvé vystupuje před zástup a opakuje slova proroka Jóela.

Co jste při svém břimování prožívali vy? Vždyť i na nás sestoupil Duch svatý v den Letnic. I my jsme dospěli do své role Kristova následovníka. Je nás však slyšet od nároží a ze střech? Je na nás vidět nějaká změna? Nebo se stále ze strachu schováváme před světem, který by nás mohl mít za opilce? Jak zhodnocujeme hřivnu, která nám byla dána? Jak využíváme darů Ducha svatého? Nikdy není pozdě, zkusme začít znovu. Právě dnes...

„Veni, Creator Spiritus.“

31.5. – Slavnost Nejsvětější Trojice

Iz 6,1-8

Ž 29

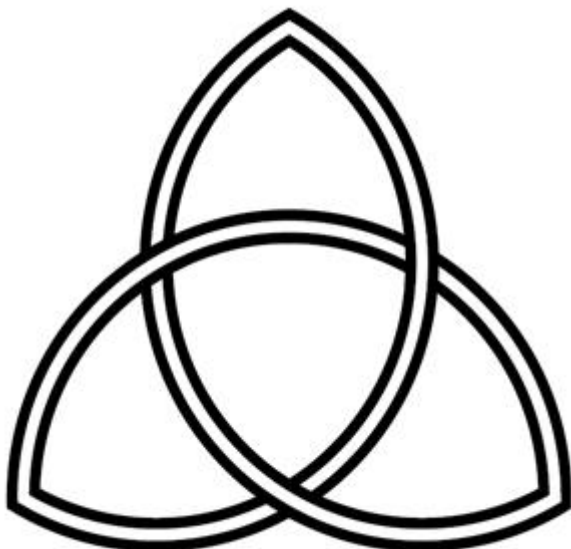
Ř 8,12-17

J 3,1-17

Když má člověk mluvit o Nejsvětější Trojici - o velikém Božím životě - pochopí, jak je všechno naše přemýšlení ubohé a jak naše slova nic nevystihují a nic neznamenají. A přece je to potřeba, protože to je něco, co se nás bytostně týká, protože Bůh nám dává účast na svém životě.

Nový Zákon mluví o Bohu jako o Otci, Synu a Duchu sv. A Ježíš potvrzuje, že Bůh je jeden, ale že sám v sobě je společenstvím. Společenstvím lásky. My můžeme Boha nazývat různými jmény, tak, jak pociťujeme jeho přítomnost. Ale to nejpravdivější jméno je Láska. To je tajemství, které nám on sám o sobě odhalil.

Když k nám Ježíš mluví o Otci, o sobě, o Duchu svatém a vztazích těchto tří osob navzájem, mluví o lásce. Na jedné straně odlišnost, na druhé straně jednota těch tří. To je Bůh, jak se nám zjevuje. On nám také zjevil, že má v úmyslu připojit nás k tomuto společenství, nás stvořené k jeho obrazu, že máme být společenstvím v jednotě, jednotou v různosti, a že k této jednotě v různosti spěje celý vesmír, všechno stvoření.

Životopisy svatých

sv. Jan Nepomucký

Kolem postavy sv. Jana Nepomuckého během dějin vzniklo nemálo otazníků a nejistot. Byly a jsou teorie, které postavu Jana rozdělují na dvě. Existovali neshody kolem roku jeho skutečného úmrtí i legendy, za co byl Václavem IV. skutečně umučen. Jaká ale byla pravděpodobně skutečnost? Co říkají různé kroniky a životopisy?

Jan se narodil kolem roku 1340 v tehdy malé vsi Pomuk, která náležela cisterciáckému klášteru (trosky jsou dodnes patrné pod Zelenou Horou). V kostele sv. Jakuba, který přežil mnohé požáry, byl sv. Jan s největší pravděpodobností pokřtěn, protože není známo, že by v přílehlém okolí byl jiný kostel.

O rodičích svätce a mučedníka toho mnoho nevíme. Jen dle pozdějších úředních podpisů samotného Jana víme, že jeho otec se jmenoval Welfin (podepisoval se „syn Welfina z Pomuku, klerik pražské diecéze, z císařské autority veřejný notář“) a asi býval pomuckým rychtářem.

První vzdělání se mu dostalo již ve zmíněném cisterciáckém klášteře a pak studoval na pražské Karlově univerzitě, kde patřil k nejlepším žákům. Již krátce po studiích byl tehdejším arcibiskupem Janem Očkem z Vlašimi jmenován císařským notářem, což byla výsada, kterou Karel IV. dal pražským arcibiskupům. Následně se stal oltářníkem v katedrále sv. Víta.

V té době také bylo velmi oblíbené se „na staré kolena“ zapisovat na další vysokoškolské studia a tak se Jan zapsal na práva a získal tam titul doktora. Od té doby také získal přízvisko „doktor Johánek“, protože byl dost možná malého vzrůstu. Pak jeho kariérní postup pokračoval na kanovníka u sv. Jiljí, kanovníka vyšehradské kapituly, generálního vikáře arcibiskupa pražského, kterým už však v té době byl Jan z Jenštejna, jenž ho choval ve stejné oblibě jako jeho předchůdce. A tři roky před svým umučením vyměňuje Jan farářský úřad u sv. Havla za místo žateckého arcijáhna, čímž získal na starost 5 děkanátů s 225 farami.

Bohužel se však dostal sv. Jan do křížku s králem Václavem IV. (synem Karla IV.) přes neshody, které měl král hlavně s arcibiskupem. Václav totiž vůbec nebyl zbožný a bohobojný jako jeho otec. Měl velkou zálibu v honech a jiných zábavách, při kterých ve velké míře holdoval alkoholu. Také se říká, že chodil do pražských vykřičených domů a nedodržel manželskou věrnost.

Životopisy svatých

Spor s arcibiskupem se týkal převážně těchto jeho zálib. Arcibiskup často káral jeho i jeho nejbližší spolupracovníky, jako například oblíbeného králova podkomorníka Zikmunda Holera. Ten byl pro své nevhodné chování z církve vyobcován. Jeho exkomunikaci podepsal právě Jan Nepomucký.

To krále velmi roznítilo a chtěl proti církevní moci nějak zakročít. K tomu si vyhlédl příležitost obsadit post opata kladrubského kláštera svým člověkem, Hynkem Pluhem. Čekal jen na smrt dosavadního opata.

Opat skutečně pro své stáří brzy skončil, ovšem v té době byl král i se svými družiníky na zábavě na hradě Žebrák a o smrti opata se nedozvěděl. Mniši z kláštera

využili této příležitosti a rychle zvolili nového opata, kterého předložili arcibiskupovi ke schválení. Ten podle pravidel ohlásil volbu a stanovil lhůtu pro případné námitky. Král však stále pobýval v alkoholovém opojení na Žebráku a nikdo se proti volbě tedy neodvolal. Tak 15. března 1393 Jan z Jenštejna potvrdil volbu opata kladrubského Olena. Toto prohlášení opět písemně ztvdil generální vikář arcibiskupa Jan z Nepomuku.

Když se to král dozvěděl, rozzuřen se vydal zpět do Prahy. Byla pak domluvena schůzka, kde se měla situace mezi arcibiskupem a králem urovnat. Arcibiskup dokonce zrušil exkomunikaci na králova podkomorníka, král však nechal arcibiskupa, sv. Jana a další jeho lidi zatknout a odvést k výslechu a následnému mučení. Arcibiskup se snažil u krále vyprosit za své lidi a sebe milost, ale setkal se jen s jeho výsměchem. Arcibiskupovi se pak povedlo díky svým zbrojnošům před královým hněvem prchnout, ale jeho lidi i s Janem byli vystaveni krutému mučení, jehož se zúčastnil i sám Václav IV.

Zde se nám vkrádá i jedna z legend, které tvrdí, že Václav IV. nechal Jana Nepomuckého mučit také proto, že byl zpovědníkem královny Žofie. A i přesto, že král sám žádným vzorným manželem nebyl, chtěl se dozvědět, z čeho se královna u Jana zpovídá. Král měl totiž vyhlédnutou novou manželku a hledal si důvody, pro které by se mohl nechat s Žofií rozvést. Král slýchal řeči o tom, že když není doma, královna pořádá velké zábavy. Snažil se proto získat svědectví o jejím cizoložství. Sv. Jan však neprozradil nic. Na královo naléhání prý řekl:

Životopisy svatých

„Králi a pane můj! Já toho jistě v paměti nemám, a abych měl, nebylo by mi to slušné učiniti, a vám také jistě slušné není, se na to ptáti.“

Král tak krutě mučil a týral Jana, že na následky zranění zahynul. Již mrtvého ho pak nechal vhodit 20. března 1393 kolem deváté hodiny večerní do Vltavy z Karlova mostu (v přibližném místě shoení do řeky stojí dnes světcova socha a znak kříže s pěti hvězdami). Nepomukovo tělo ve Vltavě vyplavalo až 17. dubna, kdy ho rybáři našli, jak je osvěcen pěti světly podobným hvězdám. Proto také jsou zobrazení sv. Jana Nepomuckého znázorňovány s pěti hvězdami kolem hlavy, což je atribut, který kromě Panny Marie nemá žádný jiný světec.

Jan byl pohřben v nedalekém cisterciáckém chrámu sv. Kříže většího, později pak byly jeho ostatky za nepřítomnosti krále Václava VI. převezeny do sv. Víta na Pražském hradě.

Jan Nepomucký byl blahorečen Inocencem XIII. 31. května 1721, pár let po první exhumaci jeho ostatků. Při tomto otevření hrobu byla v Janově lebce objevena organická hmota, které nepodlehla rozkladu, a pět tehdejších oborníků se shodlo, že se jedná o jazyk. Při posledním šetření se moderními metodami zjistilo, že hmota skutečně geneticky patří ke kosterním ostatkům, ale že se nejedná o jazyk, ale o mozkovou tkáň. Hmota je však nadále uchovávána v relikviáři ve tvaru jazyka.

Svatořečen byl Jan Benediktem XIII. 19. března 1729.

Ke zmatkům ohledně roku úmrtí světce a následného rozdělení jeho osoby na dva rozdílné Jany došlo velmi pravděpodobně chybou u kronikáře Václava Hájka, kde v jeho rukopise o utopení světce byla na stránce 383 připsána jednička a následně se začala tato chyba opisovat i do dalších kronik jako rok úmrtí 1383. Ke zmatkům také přispělo špatné čtení Janova „příjmení“ v latině „de Pomuk“ jako „Nepomuk“. V tu chvíli tu vznikla teorie o Janu Nepomuckém umučeného v roce 1383 a jiném Janu z Pomuku umučeném v roce 1393. Každému pak byl přidán důvod smrti. První zemřel kvůli neporušení zpovědního tajemství a druhý kvůli potvrzení opata kladrubského. Tak kronikář rozdělil jednu postavu na dvě a každé přidělil část trestu jednoho a téhož Jana Nepomuckého.

Farní vyúčtování za měsíc duben 2015

Příjmy:

sbírky: 5 703,-
příspěvky: 1 565,-
úrok: 300,-

CELKEM: 7 568,-

Výdaje:

Communio (nájem) 843,-
Communio (služby) 280,-
Telefonica O2 616,-
odměna Pašije 7 000,-
poplatky účet 78,-
varhanní doprovod 2 250,-
agape 1 081,-
čistírna (štolu do rotundy) 2 054,-

CELKEM: 14 202,-

ROZDÍL: -6 634,-

Běžný účet k 30.4.2015: 956 847,-
Pokladna k 30.4.2015: 44 944,-
CELKEM: 1 001 791,-